

FOTO ??

Doorzettingsvermogen kenmerkt de ware wandelaar. Edwin Rutten is nog maar nauwelijks hersteld van een pijnlijke voetblessure of hij gaat alweer op stap met *Wandel.nl*. Afzeggen? Geen optie! Dus treffen we hem op het terras van Taverne Meer & Bosch, het restaurant aan de rand van het gelijknamige Haagse landgoed. De man die Nederland veroverde als Ome Willem – *Lusten jullie ook een broodje poep?* – heeft zich al decennia opgeworpen als fervent ambassadeur van jazz, klassiek en... de natuur.

Al jong werd het wandelen er bij Edwin Rutten ingestopt

“Wandelen maakt je hoofd leeg en is gewoon lekker”

TEKST RUUD MEIJER FOTO'S MARJOLEIN VAN ROTTERDAM

Als ik wandelen in de natuur zeg, wat zijn dan jouw eerste herinneringen?

“De natuur en het wandelen werden er bij mij ingestopt toen ik een jaar of zes was. Ik ging iedere zomervakantie naar een boerderij in Groningen, om precies te zijn in Garsthuizen. Ik ben daar van mijn vijfde tot mijn dertiende iedere zomervakantie geweest. De boerenzoon daar trok altijd met mij op. Dan liepen we 's ochtends om zes uur al over de bedauwde landerijen. Slootjespringen, wetende dat ik halverwege zou blijven hangen. Plassen tegen de schrikdraad, terwijl hij lachend stond te wachten, omdat hij wist wat er dan gebeuren zou. Dan zei hij: ‘En nu gaan we palingen vangen zo dik als mijn pols’. Hij wroette dan met een drietand tussen het kroos en ik stond er dan naast met een jutezak. Ik moest die palingen pakken en ze erin stoppen. Ik heb door dat fantastische platteland een noordelijke ziel gekregen. Die akkers! Die sloten! Dat was voor mij het eerste wandelen en de eerste natuur.”

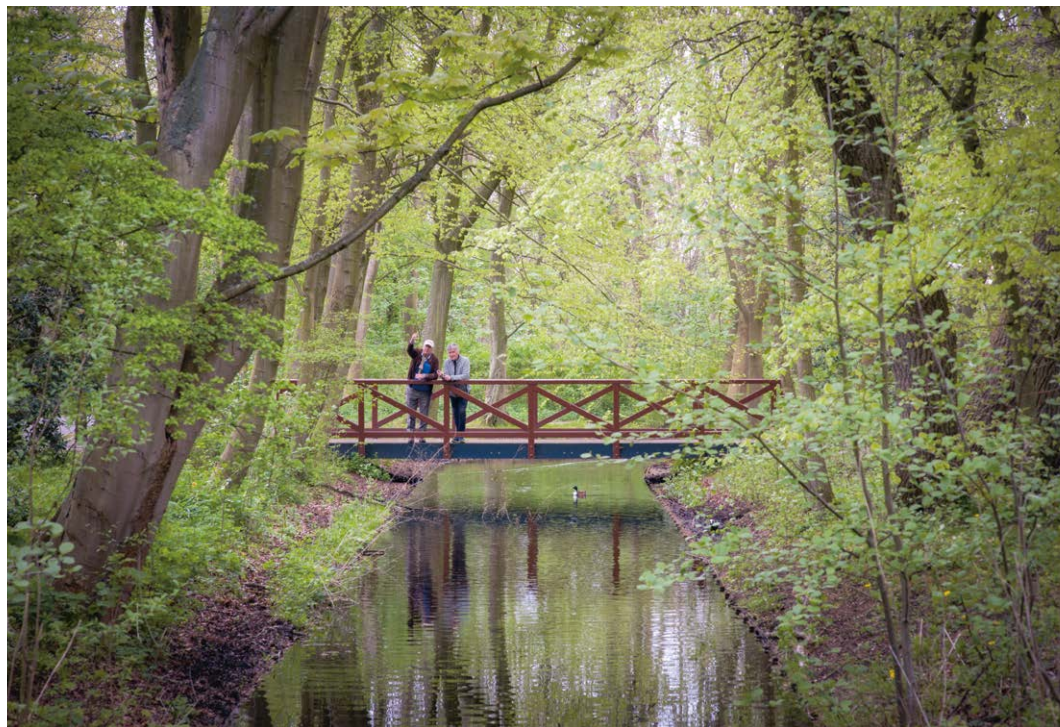
Je kwam oorspronkelijk uit?

“In die tijd woonde ik eerst in Loosdrecht en daarna in Amsterdam. Geboren, op doorreis, in Groningen. Dat was in 1943 en eigenlijk alleen maar omdat het oorlog was. Dat was dus de eerste aanraking met het buitenleven. Toen kwamen de eerste vlasplukmachines en je had nog paarden voor ploegen en paarden voor de slee. Ik vond dat fantastisch!

En later, veel later, had ik met vrienden een fietsclubje en daarmee reden we vaak in de buurt van Vinkeveen. Bleek ik, in vergelijking met die auto, ineens veel meer te zien van de natuur. Ik kwam toen ook wat mensen tegen die dol waren op wandelen. Wat keek ik daarvan op, wat zag je dan ontzaglijk veel. Ik was verbaasd. Er was ook iemand mee die voortdurend allerlei planten aanwees en dan ook nog de namen wist. Nou, dat vond ik wel wat, want ik ben altijd een nieuwsgierig kereltje gebleven. Bijvoorbeeld dit.” Rutten buigt zich en steekt de hand uit naar een plantje met witte bloemen. “Ik zou werkelijk niet weten wat het is, maar toen liep ik met iemand die zo'n bloemetje even kon benoemen.”

Je hebt tegenwoordig de app PlantNet, Shazam voor planten. Je neemt een foto en de app zegt wat het is.

“Wat goed! Ik weet ook dat ze die voor wijnetiketten hebben. Hahaha! Dan maak je een kiekje van het etiket en dan geef je wat sterren en laat weten wat-ie kost. Ik zou het wel leuk vinden als dat de kopregel van dit artikel werd! Hahaha! Maar zonder gekheid: zo'n app vind ik dus leuk. Maar waar waren we? Ik heb niets tegen auto's, maar je raast overal zo langs. Ik zag net van die bloesems, die mij aan kastanjes deden denken. Dat waren ze niet, maar bij die boer in Groningen stonden veel van die kastanjabomen. Dan haalde je de kastanjes uit de stekelige bolsters, je poetste ze op en

dan nam je ze mee naar huis. En dat wandelen met die vrienden, er ging een wereld voor me open. En je komt er veel te weinig aan toe. Dat is een ramp. Maar later, als ik oud ben, dan ga ik het echt meer doen. Hé, kijk daar op dat bordje staat hoe ons witte bloemetje heet: daslook.”

Heb je een hond om mee te wandelen?

“Nee. Mijn echtgenote Annett had zo’n grote harige hond. Een briard. Die begon altijd te blaffen als de telefoon ging. Dan zei ze: ‘Boris, het grote contract is binnen’. Ze is operazangeres, hè. En als ze een bepaald koffertje pakte, dan begon die hond al een beetje te janken. Dan wist hij dat-ie niet mee mocht. Dan zei ze: ‘De vrouw moet ‘proefblaffen’. Zo noemde zij het voorzingen voor een opera. Mooi, hè?”

Wandel je om fit te blijven?

“Ook. Maar nogmaals: te weinig. Een mens doet zich tekort door het niet te doen. Het maakt je hoofd leeg en het wandelen an sich is gewoon lekker. Ik voel het nu al. Kijk: de sportschool is alleen maar leuk als het klaar is. Dit is al leuk als je ermee bezig bent. Ik belde laatst een sportschool, als grap, om te vragen wat ze daar zoal deden. Ik eindigde met de vraag...” Lachend: “Kan ik daar ook een beetje parkeren? Toen werd het even stil aan de andere kant. Gewoon even teasen. Je gaat er dus wel met een auto heen, om vervolgens op een loopband te gaan staan. Wáánzin!”

Je bent een bevlogen ambassadeur van klassieke muziek. Hoor je al wandelend door de natuur ook stukken in je hoofd van componisten die zich door de natuur lieten inspireren?

“Nou, niet direct. Ik moet, nu ik al die vogels hier zo hoor fluiten, wel denken aan de werken voor solopiano van Olivier Messiaen. Messiaen is voor zijn *Catalogue d’Oiseaux* door dertien *régions* van Frankrijk gaan wandelen en heeft daar het gezang van de karakteristieke vogel voor die streek op notenschrift gezet. Ieder stuk draagt de naam van de vogel die in die streek het meeste voorkomt. Dat is de meest directe link tussen wandelen en componeren die ik kan bedenken.”

Hoe breng je je vakanties door?

“We rijden vaak met de auto ergens heen en zetten ‘m dan aan de kant om te voet op onderzoek uit te gaan. De Camargue vind ik bijvoorbeeld fantastisch. Met die wilde paarden die daar rondlopen. En Schotland. Die Hooglanden met die ruige natuur. Meesterlijk!”

Welke plaats neemt het wandelen in jouw maandkalender in?

“Nou, als het over de afgelopen maand gaat, kan ik je mijn stappenteller maar beter niet laten zien. Heeft natuurlijk alles te maken met die blessure aan mijn voet. En met tijd. Daar is altijd te weinig van. Maar het leuke van een interview als dit – en een wandeling als deze – is dat ik het enorm voel kriebelen om er serieus meer werk van te maken. Dus ik beloof je: als je mij over een jaar wéér belt, dan durf ik je zonder schroom die stappenteller wél te laten zien.” ●

Over Edwin Rutten

We kunnen er niet omheen: Rutten's creatie Ome Willem behoort nu al tot het Immaterieel Nationaal Erfgoed. In het kinderprogramma *De film van Ome Willem* speelde hij tussen 1974 en 1989 de rol van Ome Willem meer dan tweehonderd keer. Omdat de serie tussen 2000 en 2012 werd herhaald, groeiden generaties op met de inmiddels gevleugelde vraag ‘Lusten jullie ook een broodje poep?’. Hij is jazzvocalist, drummer, acteur en presentator. Edwin is elke zondag bij MAX te horen met *Jazz in the Evening* en op de NPO met *Soul & Jazz*. Verder maakt hij met eigen versies en vertellingen klassieke muziek toegankelijk voor kinderen.

